

ВПЛИВ ЕГОЇЗМУ НА РОЛЬОВІ ОЧІКУВАННЯ В СІМЕЙНІЙ ПАРІ

Сьогодні проблема гармонізації міжособистісних стосунків в сім'ї є однією з актуальних у напрямку вивчення механізмів та закономірностей взаємодії особистості з оточуючим середовищем. Україна – лідер з кількості розлучень серед країн Європи. Однією з причин розлучень є прояв егоїстичної поведінки особистості в сімейних відносинах. В залежності від характеру та сили прояву егоїзму у подружній парі, можуть видозмінюватися рольові очікування, які є важливими компонентом в становленні шлюбних відносин. Негативний вплив особистісного егоїзму призводить до неузгодженості рольових очікувань подружжя і, як наслідок, знижує можливість існування сім'ї.

Нами було проведено дослідження серед сімейних пар з метою визначення особливостей впливу егоїзму на рольові очікування. В дослідженні прийняло участі 25 сімейних пар. Вік чоловіків від 20 до 51 року. Вік жінок від 19 до 46 років. Дані пари проживають у шлюбі від 1 року до 25 років. Завданням було визначити узгодженість рольових очікувань між членами подружжя, встановити тенденції розподілу сімейних ролей, визначити психологічні критерії егоїзму та виявити їх вплив на рольові очікування подружжя. В результаті аналізу та систематизації літератури з обраної проблеми, визначено, що рольові очікування – це сподівання на таку поведінку іншої людини, яка відповідає її рольовому статусу (Максименко С.Д.). Психологічними критеріями егоїзму є показники психотизму, це схильності до асоціальної поведінки, неадекватності емоційних реакцій, егоцентричності, егоїстичності. За результатами дослідження було визначено, що 44 % респондентів мають високий рівень егоїзму, 42% – середній, 14% респондентів – низький. Також, нами було визначено, що бали у чоловіків та жінок співпадають по трьом шкалам рольових очікувань, а саме: «Сексуальне спілкування», «Соціальна активність» та «Зовнішня привабливість». Найбільша розбіжність у балах серед членів подружжя спостерігається за двома шкалами, а саме шкалою «Виховання дітей» та шкалою «Емоційна підтримка». Також, було визначено що серед даної вибірки домінує дві термінальні цінності, а саме «Збереження власної індивідуальності» та «Розвиток себе». Отримавши результати емпіричного дослідження нами були застосовані методи математичної обробки, які дали наступні результати: регресійний аналіз виявив, що найбільше егоїзм впливає на три рольові очікування, а саме інтимно – сексуальне спілкування, роль господаря (господині). Найбільший вплив егоїзму проявляється у інтимно – сексуальній сфері, що говорить про установку респондентів на задоволення власних потреб та становить 75,6%. Отже, спираючись на результати проведеного дослідження можна стверджувати що вплив егоїзму на рольові очікування існує, та чим більший рівень егоїзму тим менше виконуються сімейні ролі, що несе за собою неузгодженість в рольових очікуваннях подружжя.

Науковий керівник: Злагодох В.В., ст. викладач